

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
กลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1
Instructional Leadership of Administrator That Affects Effectiveness In
the Taksin School Group Institutions Under Rayong Primart Educational
Sevice Area Office 1

สุรรัตน์ ชาวเสมา¹ และ เดือนเพ็ญพร ชัยภักดิ์²

Sureerat Chaosema ¹ and Duanpenporn Chaipugdee²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹sureerat.chao@northbkk.ac.th

Retrieved: March 8, 2026; Revised: June 30, 2026; Accepted: June 30, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา
ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ปี
การศึกษา 2568 ทั้ง 14 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 161 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เป็นตารางเทียบ
กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน
(Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 114 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 18 คน และครูจำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บ
รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1 และมีค่าความ
เชื่อมั่น .906 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การ
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่ม
โรงเรียนตากสิน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทิศทางเดียวกันใน
ระดับสูง ($r = .779$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม
โรงเรียนตากสิน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน พบว่า ประกอบด้วยด้านบริหาร
หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน
และด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ระยอง เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คิดเป็นร้อยละ 67.2

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ประสิทธิภาพ; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

The objectives of this research were: 1) to study the level of instructional leadership of school administrators in the Taksin School Group; 2) to study the level of school effectiveness within the Taksin School Group; 3) to examine the relationship between the instructional leadership of school administrators and school effectiveness; and 4) to investigate the factors of instructional leadership that affect school effectiveness in the Taksin School Group under the Rayong Primary Educational Service Academic Office Area 1 for the 2025 academic year. The population consisted of 161 teachers from 14 schools. The sample size of 114 participants was determined using the Krejcie and Morgan (1970) table, employing stratified random sampling based on school size. The research instrument was a questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.60 to 1.00 and a reliability coefficient of .906. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings revealed that: 1. The overall instructional leadership of school administrators in the Taksin School Group was at the highest level. 2. The overall school effectiveness of the Taksin School Group was at the highest level. 3. The analysis of the relationship between instructional leadership and school effectiveness showed a relatively high positive correlation ($r = .779$) with statistical significance at the .01 level. 4. The instructional leadership of school administrators that significantly affected school effectiveness comprised four dimensions: curriculum management and instruction, teacher professional development, supervision and monitoring of instruction, and defining the school's vision, mission, and goals. These four dimensions of instructional leadership collectively predicted school effectiveness at the .01 level of statistical significance, accounting for 67.2 percent of the variance

Keywords: Instructional Leadership; Effectiveness; School Administrators

บทนำ

การบริหารจัดการของผู้ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมความร่วมมือ และขับเคลื่อนบุคลากรให้ปฏิบัติงานสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (บุษยมาส ผาดี, 2563) งานด้านวิชาการถือเป็นงานหลักในสถานศึกษา โดยภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นจะช่วยให้สามารถพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ และสร้างอิทธิพลหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเชื่อถือยอมรับและศรัทธาให้เกิดความร่วมมือต่อการเปลี่ยนแปลงมุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาผ่านการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร และด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป โดยเน้นพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา และจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา (นิชนันท์ ราวิน, 2560) ภาวะผู้นำที่จำเป็นใน

สังคมไทยในยุคปัจจุบัน โดยผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงผู้ร่วมงานหรือบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสำคัญต่อการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย

ประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นตัวกำหนดความสำเร็จของสถานศึกษา ที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ในการบริหารงานเพื่อโน้มน้าวบุคลากรให้ปฏิบัติงานจนเกิดผลสัมฤทธิ์ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย การวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร คือปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิผลครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสำเร็จทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนาเจตคติทางบวกของนักเรียนด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา (ประจัญ เดชสุภา, 2562) การยกระดับคุณภาพผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน และบรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ แต่ที่ผ่านมาพบว่าจากการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนตากสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่าภาพรวมยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลการประเมินในภาพรวม ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าค่าเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ยังคงต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยมีเพียงวิชาภาษาไทยเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ดังกล่าว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1, 2568) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในระดับกลุ่มโรงเรียนตากสินที่มีผลคะแนนในทิศทางเดียวกัน สภาวะการณ์นี้สะท้อนถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำทักษะและเทคนิคด้านภาวะผู้นำทางวิชาการมาใช้ขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนตากสินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

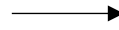

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน
2. ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียน การสอน
4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
5. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

ตัวแปรตาม

ประสิทธิผลของสถานศึกษา

1. ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มี ทักษะคิดทางบวก
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา
4. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนในรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร คือประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2568 ทั้ง 14 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 161 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู กลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2568 ทั้ง 14 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 114 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 20 คน และครูจำนวน 94 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน รวมทั้งหมด 35 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2564)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งหมด 24 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2564)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ให้ผู้บริหารและครูกลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 114 คน ได้รับผลการตอบแบบสอบถามกลับ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 2. ศึกษาประสิทธิภาพของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 4. ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 114 คน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการวิจัยและแปลความหมายตามลำดับดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	87	76.30
1.2 ชาย	27	23.70
รวม	114	100.00
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหาร	18	18.75
2.2 ครูผู้สอน	96	84.21
รวม	114	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	75	65.80
3.2 ปริญญาโท	38	33.30
3.3 ปริญญาเอก	1	0.90
รวม	114	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	28	24.60
4.2 ระหว่าง 5-10 ปี	69	60.50
4.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	17	14.90
รวม	114	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 76.30 เพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 ตำแหน่ง ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 84.21 เป็นผู้บริหาร จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 65.80 ระดับปริญญาโท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5 -10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.90

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1 ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน	4.65	0.24	มากที่สุด	1
2 ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.64	0.27	มากที่สุด	2
3 ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน	4.63	0.25	มากที่สุด	3
4 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	4.43	0.33	มาก	5
5 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู	4.57	0.29	มากที่สุด	4
รวม	4.59	0.20	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.20) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.24) ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.27) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.25) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.29) และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1 ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.61	0.26	มากที่สุด	1
2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.55	0.29	มากที่สุด	2
3 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.54	0.36	มากที่สุด	3

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
4 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.53	0.36	มาก	4
รวม	4.57	0.27	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.26) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.29) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.36) และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.36)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y)
1. การกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน (X_1)	0.326**
2. บริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X_2)	0.721**
3. การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (X_3)	0.659**
4. การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (X_4)	0.412**
5. การพัฒนาวิชาชีพครู (X_5)	0.685**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้แก่ ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X_2) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (X_3) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (X_4) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู (X_5) มีความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยวิธี Stepwise

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (constant)	.456	.391		1.164	.247
1. ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X ₂)	.380	.078	.368	4.875	.000
2. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู (X ₅)	.237	.072	.252	3.306	.000
3. ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (X ₃)	.304	.078	.283	3.916	.000
4. ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน (X ₁)	.164	.067	.143	2.456	.016
R = .819 R ² = .672 Adjusted R ² = .659 Std. error = .163 F = 55.706 Sig = .000					

สมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$\hat{Y} = .456 + .380(X_2) + .237(X_5) + .304(X_3) + .164(X_1)$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบมาตรฐาน (Standardized Score)

$$\hat{Z} = .368(X_2) + .252(X_5) + .283(X_3) + .143(X_1)$$

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายหรือพยากรณ์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธีขั้นตอน (Stepwise) พบว่าประกอบด้วยด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X₂) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู (X₅) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (X₃) และด้านการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน (X₁)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คิดเป็นร้อยละ 67.2 (R² = .672) และเมื่อเรียงลำดับของการส่งผลจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X₂) ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มากที่สุด (B = .380) ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน (X₃) (B = .304) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู (X₅) (B = .237) และด้านการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน (X₁) ส่งผลน้อยที่สุด (B = .164)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่ต้องมีความรู้ความสามารถ และภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารจึงต้องแสดงบทบาทในฐานะผู้นำต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุกด้าน ทั้งด้านกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงและแผนการศึกษา การวางแผนการศึกษา หรือการกำหนดเป้าหมายทาง วิชาการของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการ บริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการจะเป็นสิ่งที่สามารถนำครูและบุคลากรไปสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ อันจะ ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีสอดคล้องผลวิจัยของกิตติพร พรงาม (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการ กำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดทิศทางการ บริหารจัดการด้านการศึกษาของโรงเรียน และกระบวนการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องผลวิจัยของ นิชาพันธ์ ราวน์ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสามโคกสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหาร ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้ อาจ เนื่องมาจากภาวะผู้นำทางด้านสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ คือ การสร้างสรรค์ จัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกด้านสื่อการเรียนรู้ให้ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับวัย จัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ชั้นเรียนให้น่าเรียน น่าอยู่ ซึ่งการสร้างเสริมบรรยากาศที่ดีและเหมาะสมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ การรับรู้ของ ผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ ให้แก่ผู้เรียน ชลนิชา ศิลพงษ์ (2564) ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นการสร้าง สิ่งแวดล้อมสำคัญในการปฏิบัติงาน และเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ระหว่างบุคคลต่อบุคคลในสถานศึกษาและส่งผลไปถึงความรู้สึกของบุคคลในสถานศึกษาบรรยากาศขององค์การ บรรยากาศที่ดีจะทำให้การทำงานของบุคลากรบรรลุจุดหมายสำคัญที่ต้องการสิ่งสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้เกิด บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษานักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ พบว่า ประสิทธิผลของ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และด้าน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้ อาจ เนื่องจากความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวกำหนดความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถทำ หน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องผลวิจัยของนิชาพันธ์ ราวน์ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสาม โคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สามโคกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .779$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานนั้นการมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการบริหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จหรือเป้าหมายสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เกื้อหนองรูน (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ ในด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ทางด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากรเทคโนโลยี เพื่อเอื้ออำนวยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสินที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คิดเป็นร้อยละ 67.2 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเรียงลำดับของการส่งผลจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ มากที่สุด ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู และด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ส่งผลน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในโรงเรียน แสดงว่าสถานศึกษาที่มีผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงจะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงตามไปด้วย สอดคล้องผลวิจัยของสรา ยุทธ สิมมาจันทร์ (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่ควรได้รับการพัฒนาใน

ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ครูจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการสังเคราะห์ผลการวิจัย สามารถพัฒนาเป็น TAKSIN-IL Effectiveness Model ซึ่งเป็นรูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครู และการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน โดยองค์ประกอบดังกล่าวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 67.20 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พัฒนาทัศนคติเชิงบวก แก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัย การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนตากสิน ฯ ควรนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน นั้นพบว่า ผู้บริหารใช้ทิศทางและมาตรฐานที่กำหนดเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องกำหนดทิศทางและมาตรฐานที่กำหนดเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน หรือทิศทางในการพัฒนาที่จะขับเคลื่อนไปในอนาคตให้ชัดเจน

2. จากผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสนับสนุนการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้เป็นระบบมากขึ้น

3 จากผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และสรุปภาพรวมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน จากผลการนิเทศทั้งหมดเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการนิเทศทั้งหมดเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การนำวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้และการอบรมในการพัฒนาบุคลากรหรือการจัดประชุมการทำงานร่วมกันภายในสถานศึกษา

4. จากผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดทำโครงการหรือจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริงมากขึ้น

5. จากผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา ชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดทำโครงการหรือจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษา ชุมชนและสังคม ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนมากขึ้น

6. จากผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีการศึกษาปัญหาและโอกาส เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการพัฒนสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรร่วมกันวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมสนับสนุนนวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาวิชาชีพครู โดยสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาและแก้ปัญหาร่วมกันโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

- กิตติพร พรงาม. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ชลนิชา ศิลาพงษ์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- นิชานันท์ ราวิน. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุษยมาส ผาดี. (2563). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลขององค์กรทางการศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประจัญ เดชสุภา. (2562). *สมรรถนะการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สรายุทธ สิมมาจันทร์. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
- อรรถพล ประเสริฐสังข์. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.